

Практика обрізання хвостів

Practice of trimming tails

Обрізання хвостів — поширена проблема, з якою стикаються свинарі й ігнорування якої може призвести до зниження продуктивності та підвищення інфекцій і вибракування тварин, а відтак і економічних втрат. Кусання хвостів вважається ненормальною поведінкою, викликану стресом. Основними факторами ризику фахівці називають незбалансоване харчування, поганий мікроклімат у приміщенні, скупчення великої кількості голів біля годівниць, а також відсутність спеціальних іграшок.

За матеріалами
компанії Hog Slat

Нині найпоширенішим профілактичним методом боротьби з обрізанням хвостів є їхнє купірування, попри те, що заборону на нього ЄС ухвалив ще у 2001 році.

Як показує практика, відмова від купірування хвостів без зміни умов утримання призводить до посилення негативних наслідків для здоров'я тварин. Підтверджують цей результат дослідження, проведеного вченими Університету штату Міннесота (США).

Деталі дослідження

Для експерименту було відібрано 240 поросят обох статей (породи

ландрас, йоркшир, дюрк, середня вага 25,7 кг).

Одній половині поросят хвости купірували одразу після народження. Інша половина залишилася з необрізаними хвостами.

Поросят відлучили у віці 4-х тижнів і перевели в приміщення для дорощування. Свиней із різних виводків було змішано, після чого відсортовано за вагою та статтю.

Площа кожного загону для поросят становила 0,34 м²/голову, за винятком місця, зайнятого годівницею. Підлога — щільна пластикова. Загін для поросят був обладнаний годівницею для сухого корму та напувалкою.

У віці 9-ти тижнів свиней перевели в приміщення для відгодівлі й розмістили в загонах на 30 свиней з повністю щільною бетонною підлогою: 4 загони — 120 поросят з купіруваними хвостами та 4 загони — 120 поросят з некупіруваними. Площа загону становила 0,72 м²/голову, за винятком місця, зайнятого годівницею. Кожен загін був обладнаний годівницею для сухого корму й двома напувалками.

Протягом усього періоду відгодівлі не застосовувався ні рактопамін, ні будь-які інші добавки, що сприяли б росту, щоб уникнути будь-яких можливих впливів на поведінку свиней, пов'язану з обрізанням хвос-

тів. Комп'ютеризований контролер та система вентиляції забезпечували якість повітря й температуру приміщення, які найбільше відповідали контрольним показникам на кожному етапі утримання.

Від народження й до кінця дослідження свиней перевіряли принаймні один раз на день, щоб забезпечити вільний доступ до корму та води й проконтролювати наявність/відсутність слідів крові на хвостах та інших частинах тіла. Щойно виявляли свиню зі слідами крові на хвості, вважалося, що в загоні розпочався спалах обгризання хвостів. У разі виникнення спалаху в усіх 8-ми загонах проводили оцінку пошкодження хвостів. Для свиней у загоні зі спалахом рівень пошкодження оцінювали щодня, щоб стежити за розвитком

ситуації. Свиней з оцінкою хвоста 3 або 4 (детальніше в таблиці 1) вилучали до санітарних загонів. Свині з оцінкою хвоста 2 залишалися в загальній групі, але за ними ретельно спостерігали. Після переміщення до санітарних загонів свині перебували в них до моменту продажу або відбраковування через погіршення здоров'я.

Обгризені хвости виявляли за допомогою візуальних спостережень. У разі фіксації наявності ушкодження та слідів крові на хвості залучали двох кваліфікованих спеціалістів для підтвердження факту обгризання хвоста. Крім того, спеціалісти визначали свиней, які обгризали хвости, слідкували за їхньою поведінкою, маючи на меті визначити чинники, які їх провокують.

Ушкодження хвостів оцінювали під час спалахів, коли вік свиней становив від 9 до 25 тижнів, використовуючи шкалу від 0 до 4 (таблиця 1).

Дослідження було завершено, коли вага 10% свиней досягла 131 кг. Упродовж усього періоду вівся регулярний контроль за продуктивністю тварин, для чого свиней в індивідуальному порядку зважували під час розміщення в загони для відгодівлі, а потім кожні 4 тижні та після закінчення експерименту. Крім того, відбирали зразки крові постраждалих та неушкоджених свиней для аналізу загального білка плазми крові, антитіл IgG та концентрації больової субстанції P (нейропептид із сімейства тахікінінів).

Таблиця 1. Класифікація обгризенних хвостів свиней

0	1	2	3	4
Без пошкоджень	Загоєні ураження без слідів крові	Наявність ран без ознак інфекції	Наявність ран з ознаками інфекції або часткова втрата хвоста без ознак інфекції	Часткова або повна втрата хвоста з ознаками інфекції

Купірування хвостів одразу після народження має проводитися на відстані від 1,3 см до 2,5 см від основи хвоста

Іграшки для свиней знижують стрес тварин та попереджують прояви агресії в загонах

Результати дослідження

Протягом 16 тижнів періоду відгодівлі відбулося 15 спалахів обгризання хвостів, зокрема 4 спалахи в загонах свиней з купіруемими хвостами та 11 спалахів — у загонах свиней з некупіруемими.

53 % свиней з купіруемими хвостами взагалі не зазнали ушкодження хвостів упродовж всього періоду відгодівлі.

З усіх свиней з некупіруемими хвостами тільки 11 % тварин не мали ушкодження хвостів протягом цього ж періоду.

У 5 % свиней з купіруемими хвостами та в 30 % свиней з некупіруемими були серйозні рани з ознаками потрапляння інфекції.

21 % свиней з некупіруемими хвостами були переведені до санітарних загонів.

Отже, відсоток свиней, які були відібрані для реалізації за повну вагність, був нижчим серед свиней з некупіруемими хвостами. До того ж, у порівнянні з іншими, потерпілі свині

мали менший середньодобовий приріст ваги у віці від 17 до 21 тижнів.

У процесі дослідження також спостерігалось підвищення концентрації білка та IgG у плазмі крові постраждалих свиней протягом 5 днів після ушкодження хвостів. Це свідчить про те, що обгризання хвостів може викликати запалення, призводить до абсцесів туші, а це в майбутньому веде до її списання.

Експеримент підтвердив, що серед свиней з обрізаними хвостами було менше тварин із серйозними ушкодженнями хвоста, якщо порівняти зі свинями з необрізаними хвостиками.

Автори дослідження також визначили чинники, що призводять до спалахів обгризання хвоста. Серед них такі: решітчаста підлога, відсутність «іграшок» та скупчення тварин біля годівниці.

Обрізати чи ні?

Через турботу про здоров'я тварин Євросоюз забороняє купіру-

вання хвостів на регулярній основі, тоді як в США та інших країнах це є загальноприйнятною практикою.

А втім, якщо свинарі не хочуть проводити купірування, вони повинні змінити умови утримання свиней. Рекомендується давати свиням іграшки, які допомагають зменшити стрес і запобігають обгризанню хвостів.

Із початку 2013 року набула чинності директива Євросоюзу, яка передбачає обов'язкову наявність спеціальних іграшок у свиней. Метою закону є забезпечення добробуту тварин. Практика показує, що іграшки допомагають запобігти випадкам нападу тварин одна на одну. Варто зауважити, що навіть у господарствах, де практикується купірування хвостів, додавання іграшок у загони з тваринами дозволяє поліпшити добробут свиней, призводить до більш спокійної поведінки, а це позитивно відбивається на виробничих показниках.

